REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 19. Brașov, Joi 24 Ianuarie (6 Februarie). 1908.

Regicidiul din Lissabona și pressa maghiară.

(*mp*). Că omul e predispus să tragă paralele între evenimentele cari se întâmplă afară de el și între el însuși, e clar. Firea ori și cărui individ îl împinge inconștient la astfel de paralele, iar resonul trage concluzii, cumpănește causele și măsoară intensitatea efectelor. Premisele false duc la conclusii false; imboldul sentimentelor întunecă adeseori mintea, iar lumina falsă în care i-se presintă starea proprie sub forța sentimentului îl face dintr'o astfel de paralelă să cadă în cea mai bizară anomalie.

Două momente paralele înrudesc stările din Portugalia cu stările trecute din Ungaria. Conflictul dintre coroană și așa numita națiune, și amenințarea suspendării constituției aici, suspendarea constituției și introducerea dictaturei acolo.

Din paralela aceasta urmează consequențele, pe cari și dacă nu direct, dar printre șire, prin tipăriri semnificative, sau direct pe față, voesc jurnalele maghiare din patrie să le scoată în relief:

„Ca și la noi regele s'a pus în conflict cu națiunea".

„Și acolo a încercat să 'guverneze cu comisari regali".

„Oameni ca Franco avem și noi destui" etc. etc. — pasagii subtrase, gros tipărite, iar imediat conclusia „toate acestea au condus la catastrofa fatală".

Paralela e permisă, conclusia forțată însă și adusă așa direct în legătură cu evenimentele portugeze, într'o formă de anunțare ascunsă, dar totuși destul de bine marcată — e imorală. Căci da — dacă la suprafață fenomenele tendențios interpretate par identice, causa acestor fenomene nu este identică. „Națiunea" prin politica urmată de ea, după încheierea pactului cu regele — a dovedit îndeajuns că toate cauzele, motivele etc. duse în luptă sub steagul principiilor — au fost numai fraze, și terorism pentru de a lua puterea în mâni. Constituția era numai calul de bătae. Imposibilitatea guvernării trebuia să ducă la un efect — calea constituțională o închiseseră ei înșiși, și altă posibilitate de a guverna sau constituțional sau neconstituțional nu era.

Regele silit de ei trebuia să vie în colisie cu foliantele constituției — și asta era intenția bine socotită a celor ce apărau viața constituțională. In Portugalia, avem de a face cu cestiuni materiale de-ale regelui, pentru cari se decretează dictatura. Acolo imoralitatea e pe partea coroanei, aici pe partea gălăgioșilor. Orbirea și mistificarea tendențioasă a premiselor acestora, au inveninat întreaga coterie din Cinkota, iar efectul lor e felul cinic, cu care să tratează paralel atentatul din Lissabona cu epoca Fehérváry dela noi. Nu face nimic. Tonul ascuns amenințător va deschide doar mintea celor chemați., vor recunoaște adevărata putere „alcătuitoare de stat" și vor da la timpul său o bine meritată lecție cavalerilor de frază, cari amețesc și îmbată mintea cumpănită a poporului. Nu putem să nu amintim în legătură cu aceasta un citat de-al lui Goethe:

„Deoarece fiecare rege al Ungariei jură menținerea constituției, nu li se poate impune cu forța, durere, nici ceeace e bine și folositor. Vor veni, cu toate aceste odată vremuri, în cari ca și sub împăratul Iosif, se va impune cu forța, ceeace e folositor pentru țară. (Briefwechsel und mündlicher Verkehr zwischen Goethe und dem Rath Grüner.)

Din dietă. Casa deputaților a pertractat Luni iară un proiect de tranziție, de astă-dată al lui Wekerle; el a fost primit de dietă, după puțină capacitare a ministrului președinte. E vorba de ștergerea dării de cap, pentru ușurarea clasei de jos a poporului. Această reformă face parte din proiectul despre modificarea dării de câștig clasa doua și aduce poporului o ușurare anuală de 5—6 milioane coroane. Reforma e de tranziție, pentru-că Wekerle a promis, că va șterge cu desăvârșire această dare, pe care proiectul pertractat o șterge deocamdată numai pentru ce-i ce plătesc dare mai puțin decât 10 cor. Deoarece însă introducerea reformei de dare va dura cam doi ani, guvernul de tranziție s'a îngrijit să șteargă o dare îngreunătoare pentru popor printr'un fragment de proect de transiție.

După primirea proectului, camera a suspendat dreptul de imunitate a deputaților naționaliști slovaci *Skiciak*, — care se zice, că ar fi agitat contra Maghiarilor printr'un articol de ziar, pe *Ivanka* și *Blaho*, cari au comis agitație prin vorbiri ținute în adunările poporale.

La ordinea de zi a ajuns eri din nou proiectul referitor la modificarea codului penal. Acesta a fost însă *din nou trimis comisiei iuridice* spre o nouă revizuire. După cum se spune, cauza acesteia ar fi, ca să se facă niște rectificări în proect. Se vor cuprinde în el adecă dispozițiii penale, referindu-se la *agitații contra statului*, la falzificarea monetelor și la *defăimarea țărei înaintea străinătății (?!)*

Din Croația. Fostul deputat Dr. Potocsnyák a repășit din coaliție. In zilele astea a scos o carte, — după cum se anunță din Agram — în care desvoaltă pe larg programul său politic și expune cauzele, pentru cari viitorul politic și-l depune în mânile alegătorilor coaliției.

— Cu ocaziunea unui bal, ținut Sâmbătă în Agram, a apărut în sala de dans și bar. Rauch. Aflând despre aceasta studențimea, s'au adunat vr'o 50, au plecat la bal pentru a manifesta contra banului. Se spune, că au fost în neliniște, au manifestat până după miezul nopții. Banul însă a suferit purtarea lor, și s'a depărtat dela bal, numai când s'a liniștit tinerimea.

— Se anunță, că pentru alegerile viitoarei diete croate, decurg mari pregătiri și agitații. In general guvernul exercită mare presiune asupra oficianților de tren cu drept de vot. Se spune, fără însă de a fi aflat până acum amănunte, că acești funcționari sunt amenințați în chip și mod pentru a vota pentru candidatul autorităților superioare, a guvernului. Știrea aceasta e primită peste tot producând mare iritație și amărăciune.

Conflicte patriotice. Partidele coaliate din Dej, au ținut Duminecă mare sfat pentru candidatura la mandatul de deputat vacant al Dejului. — Independiștii țineau morțiș la candidatul lor, iar 67-iștii părăsiră demonstrativ sala. Independiștii îl candidează pe directorul de bancă (!) Stefan Gaál.

Petiție retrasă. Este cunoscut în genere, că mandatul deputatului Lucaciu a fost atacat cu petiție de voinicii Tărcăieni. Se știe și faptul, că de câteva ori comisia a vrut se țină ședință pentru rectificarea, eventual nimicirea mandatului. Dar toți Tărcăienii, sau reprezentantul lor n'a apărut la pertractare. Acum se anunță din Oradea-mare, că alegătorii independiști ai cercului din Beiuș — cei ce au atacat mandatul — având în vedere faptul, că s'a făcut din nou liniște în cerc — pe care tot voinicii Tărcăeni o turburaseră — și-au retras petiția înaintată Curiei în contra mandatului dep. Lucaciu.

Ridicarea soldei oficerilor în comisia pentru armată a delegațiunei austriace. Comisia delegațiunei ungare, pentru armată, a trecut pur și simplu la ordinea zilei peste ridicarea soldei oficerilor — nu tot așa comisiunea austriacă. Scumpetea traiului și mai ales faptul, că în timpul din urmă s'au ridicat lefile tuturor funcționarilor — invoacă logica consequentă, că și armatei statul să-i ușureze traiul. Pentruca să nu ajungă delegațiunea în conflict prea deschis cu cealaltă, comisia austriacă primește propunerea deputatului contele Latour ca delegațiunea să voteze pe lângă budget un credit extraordinar pentru ameliorarea soldei oficerilor. In chipul acesta budgetul poate rămânea intact chiar și în cazul că delegațiunea ungară n'ar primi creditul extraordinar. O parte a comisiei austriace nu se mulțumește cu ridicarea soldei oficerilor, ci cere și ameliorarea soldei soldaților, ba ce e mai mult partidul creștin-social face dependentă de aceasta concesiune votarea întregului budget. Ridicarea soldei oficerilor cere un credit de 6.300.000 coroane, iar dacă se va primi și ameliorarea lefei soldaților prevăzută cu 5 fileri la zi, încă 5.000.000 coroane. Ministrul de războiu arată că prin votarea creditului extraordinar, nu să încarcă budgetul, fiind că în anul acesta va rămânea un prisos budgetar de 7·9 milioane coroane.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Foile de trandafir.

(Nuvelă).

— Fine. —

Și bate un zefir plăcut, care-mi alintă părul, care-mi clatină hainele și mă umple de o patimă, de neliniște. Și la aerul asta dulce, la focul stelelor lucitoare, la lumina palidă a lumii, simt cum prinde puteri în mine un suflet strein. Din marea adâncă, glăsuitoare mă atântesc mii de priviri, — chipul stelelor oglindate; de pe coline și de pe câmpul albastru se ridică năduful dulci, mirezme îmbătătoare, de tuberose, de arome...

Și d-ta ești aici Andreino! — o ascultă ce-ți spun, ești aici, mâna-ți gingașe desfoaie trandafirii subt acest palmier, mâna-ți cereascâ, câte a-și vrea s'o simt pe buzele mele!... Ești aceea, care mi-ai sădit visuri nouă în suflet, care mi-ai umplut sufletul cu simțemintele de o gingășie neînțeleasă și acum să nu simț ce simțiau cei de pe vremuri? Să nu îngân sonete? Să nu-ți destăinuesc dragostea inimii mele...

Noaptea tremură câte-va clipe, până ce Andreina află putere să răspunză:

— Te-am lăsat Ettore, te-am lăsat să-mi cetești sonetele și eu am venit să te-ascult; dar așî fi vrut, ca toate să treacă în taină, ca până acuma. Și de ce n'ai putut tăcea acum?

Nu, Ettore, te-am ascultat, dar nu te voi mai asculta. Și D-ta ești de vină. Nu-ți dau nici un drept, că spusele D-tale ar putea să-ți câștige alipirea mea. Și îți spun drept: Inainte de ce te cunoșteam trăiam *in bellezza*, cum zicem noi Italienii, de când D-ta te-ai apropiat de mine, mi-am putut împodobi traiul, cu frumsețea amintirilor trecutului, și acelor amintiri scumpe, a căror povestire o ascult cu așa drag și cu așa dulceață. Ne-am minunat împreună de aceia, cari au știut trăi cu astfel de farmec. Și n'ar fi mai plăcut pentru noi decât să faci uitate vorbele din aceste clipe; pentru D-ta, căci îți va părea rău odată, că ai stricat o prietinie, pe care dau mult, crede-mă, foarte mult și pentru mine, care m'ași căi rău că mi-am pătat curățenia sufletului.

Dacă vreai, și așa ar trebui, eu o să rămân pentru d-ta o Laură ori o Beatrice, și nu acea Passarini, care, îți spun curat, începe să nu-mi mai placă. Nu-ți dau pedeapsă mai mare, dar vreau ca să-mi rămai un pretin scump. Și dacă sonetele și hexametrii d-tale nu vor mai fi greșiți, poate din când în când Laura va mai răspunde pe harfă, oh!, numai pe harfă, lui Petrarca, care a putut s'o înțelegă.

— Mă iai în râs Andreina, dar îți mulțămesc. Da, să nu-mi mai poată afla inima o rază de nădejde, să mă afle moartea, fără să mă fi lăsat măcar să-ți ating buzele, mânuțele astea, frunte asta strălucitoare.

— Eu cred că pretinia nu ne-ar fi nici atunci mai bună. Și dacă ar trebui să mă despart de d-ta, atunci pare-se totuși ți-ași ingădui fericirea asta din urmă, de care apoi nu mi-ar mai părea rău. Am trăit, de când 'mi pot aduce aminte, clipe fericite; soartea mi-a făcut parte de bucurii, pe cari mi le-a mărit bunătatea sufletului d-tale: aș vrea să mor înainte de ce se veștejesc trandafirii cugetelor mele, înainte de ce păcatul să ne fi turburat clipele fericite. Dară, ca să-ți mângâi inima îndurerată, îți făgăduesc, că-mi vei putea atinge fruntea în ziua în care întunerecul o va cuprinde; și dacă vom fi despărțiți, îți făgăduiesc, că-mi voiu închipui, că buzele d-tale vor atinge înainte de ce va pieri de-odată cu mine amintirea d-tale scumpă.

In tăcerea tristă și tremurătoare a nopții fâșâe încoace și 'ncolo umbrele șterse. De pe cer și de pe valuri, de pe flori și de pe marmoră se desprinde boarea, și se lasă pe aripile-i moi împrospătătoare. Andreina își așează mâna pe foile trandafirului scuturat, ce cad fluturând în jos și se pierd, ca și clipele trecătoare. Vorbele spuse au ațâțat duhurile nopții, cari plutesc în jurul sufletelor tulburate și șoptesc văzduhului cuvinte de groază...

Cele două ființe, cari spuseră vorbele neiertate, sunt cuprinse de o teamă și niei nu mai cutează să'și ceară iertare... Se știu greșiți și simt cum se apropie ceva nesfârșit de gingaș. nesfârșit de groaznic, ce-i mântue parc'ă, ce-i osândește. Nu mai au cuvinte, cari să'i poate uni, ori să'i poată desparte mai cu putere!

Neliniștea crește și îi copleșește. Fiorul îi pătrunde și le iuțește sângele înfierbântat. Andreina apasă cu mâna-i tremurătoare pe grămada foilor purpurii al trandafirului, și le împrăștie.

— Deodată se svârcoale ceva peste degetele ei, o mușcătură îi pătrunde degetul inelului. Andreina își ridică brațul:

— Uite, Ettore, Par'că m'a pișcat o insectă.

Asasinatul din Lissabona și parlamentele europene.

La Berlin preşedintele camerei deputaţilor, contele Stolberg-Wernigerode, rosteşte un discurs, prin care îşi exprimă revolta faţă de atentat.

In decursul vorbirei preşedintelui, socialiştii părăsesc demonstrativ sala.

*

La Paris ia cuvântul ministru de externe Pichon. Vorbeşte despre raporturile de pretinie dintre Franţa şi regele mort, şi spune că omorul nu poate fi scuzat de nici un Francez.

Socialistul Sembat: »Atentatul a fost provocat de dictatură (stânga extremă aplaudă; dreapta şi centru protestează). Sembat: Da, atentatul a fost provocat de o dictatură prin nimic motivată. Cer cuvântul.«

Preşedintele Brisson: »Nu vă pot da cuvântul, chestiunea nu e la ordinea zilei. Camera îmi va permite să mă alătur sentimentelor, cari resping o crimă.«

Socialistul Bénézech: »Sunt burghezi cu toţii«.

Thivrier: Puneţi-vă un rege sau împărat, dacă vi sunt atât de dragi.

*

In consiliul comunal *din Paris*, conservatorul Rendu, cearcă să propue o resoluţie prin care să se exprime familiei regale condolenţele. Preşedintele îi deneagă cuvântul, stânga extremă strigă: »Noi trimitem salutul nostru Portugesilor republicani.

*

La Londra atât Camera Lorzilor, cât şi a comunilor au decis să'şi exprime condolenţele lor regelui Eduard, rudă de aproape a regelui asasinat precum şi să'l roage să transmită familiei regale portugeze în numele Camerelor, sentimentul de scârbă faţă de asasinat.

*

Camera şi Senatul *din Bucureşti* au decis să trimeaţă condolenţe familiei regale Portugeze.

Aerenthal, Wekerle şi pactul. Declaraţia, ce a făcut-o ministrul de externe Aerenthal în delegaţiunea austriacă, că anume deşi pe partea Ungariei sunt în pact cuceriri de drept public, totuşi monarchia în relaţiile ei internaţionale *rămâne o unitate de drept* şi că teritorul vamal comun trebue ţinut şi după 1917, a produs, se vede oarecare iritaţie şi nelinişte între deputaţii partidului independist. La declaraţia lui Wekerle, că dacă un politician serios l'ar interpela în chestia aceasta, el îşi va expune părerile sale, s'au şi însinuat doi independişti, Farkasházy si Bozóky, cari au făcut interpelarea. Pe foişorul Camerei, dealtfel Wekerle a zis între altele, că vedere a ministrului de externe, conform căreia susţinerea teritorului vamal comun va fi mai favorabil pentru poziţia de mare putere a monarchiei, — e convingere individuală, ce nu poate fi trasă la răspundere, nici dificulta. El—Wekerle—nu prorocoşte, ce va fi după 1917, pentrucă pe atunci vor fi cel puţin stâlpii de vamă între cele părţi ale monarchiei. Cât pentru unitatea internaţională a monarchiei, a zis, că ideea de a contopi comunitatea cu unitatea politică, e greşită, după ce conform art. XII din legea anului 1867 e clar, că cele 2 state ale monarchiei sunt două unităţi internaţionale; aceşti doi factori, purced faţă de străinătate unitar, dar n'are să fie priviţi de o unitate. Chestia va ajunge în delegaţiuni pentru clarificare.

In urma conferenţei partidului independist, delegaţii maghiari vor respinge »cu energie« punctul de vedere al ministrului de externe. Chestiunea această »arzătoare« nu se poate privi de loc încheiată cu cele zise de Wekerle în foişorul Camerei.

Vor pretinde, zic ei, dela Aerenthal reparaţiunea celor zise şi în cazul, că n'ar primi-o, plănuesc în contră-i *vot de neîncredere.*

Asemenea vor lua poziţie energică şi membrii partidului poporal din delegaţie spre clarificarea acestor cestiuni »ce nu sufer amânare«.

Academia Română.

Incepe a se publica:

Dicţionarul Limbii Române

Intocmit şi publicat după îndemnul şi cu cheltuiala Maiestăţii Sale Regelui

CAROL I

Academia Română, chiar dela începutul ei, pe când se numia Societate Academică, a căutat să alcătuiască un Dicţionar al limbii române, şi în anul 1869 a însărcinat pe membrii săi I. Eliade-Rădulescu, A. T. Laurian şi I. C. Massim, cu elaborarea unui asemenea proiect. Aceşti membri, ajutaţi mai târziu de colegii lor I. Hodoş şi G. Bariţ, au dat la lumină *Dictionariulu limbei romane* şi *Glossariu, care coprinde vorbele d'in limb'a romana straine prin originea sau form'a loru cumu si celle de origine indouiosa.* Meritoasa lucrare însă nu corespundea cerinţelor ştiinţei, deşi autorii au terminat-o cu cel mai mare zel.

In anul 1884, Protectorul Academiei Române, M. S. Regele Carol I, deschizând într'o şedinţă festivă sesiunea generală, a ridicat din nou chestiunea Dicţionarului şi a pus la dispoziţia Academiei şi mijloacele materiale trebuitoare.

In urma acestui generos îndemn Academia Română a încredinţat lucrarea celui mai renumit linguist ce-l aveau Românii în acel timp, d-lui B. P. Hasdeu, care a început opera sa sub titlul »*Magnum Etymologicum Romaniae*«; însă în decurs de 13 ani dl Hasdeu a publicat trei volume, cuprinzând numai litera A şi începutul literei B, şi o viaţă de om nu ar fi fost în stare să ducă la capăt lucrarea subt forma aceasta.

In anul 1897 însărcinarea de a alcătui Dicţionarul s'a dat d-lui profesor universitar Al. Philippide, căruia i s'au adaos colaboratori, pentru strângerea materialului, d-nii S. Fl. Marian, membru al Academiei Române, I Urban Jarnik, profesor la universitatea din Praga, şi patru foşti studenţi ai d-lui Philippide, aleşi de d-sa. Extragerea materialului lexical a ţinut 2 ani, după cari d-l Philippide a început redactarea. Dar şi de astădată planul lucrării a fost atât de vast, încât sfârşitul ei nu se putea prevedea decât într'un timp foarte îndepărtat. Comisiunea Dicţionarului, aleasă de Academie încă din anul 1897 şi compusă din d-nii I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza şi Gr. Tocilescu (în 1907 a fost adaos la comisiune şi d-l St. C. Hepites, spre a revedea mai ales partea ştiinţifică), a propus — pentru o mai grabnică înaintare — câteva prescurtări la planul de lucrare al d-lui Philippide. Insă d-l Philippide nu s'a învoit cu modificările propuse, şi la 1 Ianuarie 1906 lucrarea a fost încredinţată d-lui profesor Sextil Puşcariu, membru corespondent al Academiei Române, care a prezentat un program în conformitate cu dorinţele Comisiunii. Programul se publică în fruntea întâiului fascicol, rămânând ca introducerea pentru întreaga operă să apară la sfârşitul ei.

In Iunie 1906 d-l Puşcariu şi-a asociat pe d-l Ioan A. Rădulescu-Pogoneanu, împărţind mai apoi între dânşii lucrarea astfel, încât d-l Puşcariu să redacteze cuvintele vechi ale limbii, iar d-l Rădulescu neologismele, având a revedea fiecare partea celuilalt, pentru eventuale îndreptări, modificări sau întregiri. Afară de aceasta d-l Rădulescu mai este însărcinat cu revizuirea părţii formale a lucrării, cu controlarea traducerii franceze şi cu supraveghiarea tiparului.

Redactarea Dicţionarului se face de d-nii Puşcariu şi Rădulescu după materialul lexical cules în cea mai mare parte de d-l A. Philippide şi de colaboratorii săi, şi întru aceasta sunt ajutaţi de d-nii profesori C. Găluşcă din Iaşi şi C. Lacea din Braşov.

Dicţionarul astfel întocmit va apărea în fascicole de câte 5 coale, cel puţin de câte două fascicole pe fiecare an.

Lucrarea va forma trei volume cam de câte 800 pagine fiecare.

Preţul întregii lucrări este de **60 lei.**

Pentru cei cari se înscriu dinainte, preţul este de **40 lei,** plătiţi: **20 lei** la înscriere, **10 lei** după primirea tomului I şi **10 lei** după primirea tomului II.

Celor înscrişi dinainte li se vor trimite fascicolele îndată după apariţiunea lor.

La 10 exemplare subscrise pe o listă, se dă unul gratis.

Inscrierile se primesc chiar de acum la *Casieria Academiei Române* în Bucureşti, Calea Victoriei, 135.

ŞTIRILE ZILEI.

— 23 Ianuarie v.

Adunarea generală extraordinară a comitatului Făgăraş s'a întrunit Marţi, în 4 Febr. n. La ordinea zilei au fost 176 puncte, unele de o importanţă deosebită pentru vieaţa comitatului.

Vienezi decoraţi de regele Carol. Regele Carol al României a acordat editorului ziarului »Deutsches Volksblatt« Ernest Vergany, care a invitat la un dineu deputaţiunea română, şi deputatului din Landtag Ernest Schneider, Steaua României în gradul de cavaler; d-rului Ion Calinciuc, Steaua română în gradul de cavaler, iar supraveghetorului pivniţelor primăriei Iosef Dornbacher, Coroana României în gradul de cavaler.

Procuratura la lucru. Procuratura din Pojon a intentat proces ziarului *Zvolenske Noviny* pentru reproducerea articolelor lui Björnson, îndreptate împotriva asuprirei naţionalităţilor. Aceiaşi procuratură a dispus confiscarea Nrului 3 al ziarului »*Ludovi Noviny*«. Patria salvată — Trăiască libertatea pressei.

Marseillaise şi — Wacht am Rhein. Luni şi-a ţinut vorbirea, — dare de samă — înaintea alegătorilor, deputatul oraşului Vêrşeţ, Szillassy Z. In decursul vorbirei el a făcut cunoscută activitatea guvernului şi a parlamentului, a accentuat reforma de dare, care va aduce — zice el — mari uşurări poporului şi tocmai de aceea ţine de necesar introducerea cenzului intelectual, dar şi aceea, ca dreptul de alegător să nu fie legat de cunoaşterea limbei maghiare. La urmă advocatul Markovics a mulţumit deputatului, vorbirea lui a fost des întreruptă de pangermani şi socialişti. Când a dorit să vorbească şi conducătorul pangermanilor, Heger, preşedintele a închis adunarea. Atunci socialiştii au cântat cu mare însufleţire cântările: Marsellaise — a socialiştilor — şi Wacht am Rhein — a pangermanilor — ceea-ce, se zice că a produs mult sânge rău în unguri.

Nenorocire la o înmormântare. Din Fiume se scriu următoarele: Cu ocaziunea înmormântării unei fetiţe, Natale Anne, din comuna italiană Caserte se adunară la casa moartei cam la 40 persoane. Pe neaşteptate însă padimentul odăii s'a rupt şi toţi asistenţii împreună cu mortul s'au prăbuşit în adâncime. Patru inşi au murit momentan, iară mai mulţi s'au rănit grav.

Greva universitarilor italieni. Se anunţă din Milano, că prea marile rigurozităţi, ce cuprinde noul regulament de studiu şi disciplinar al universităţilor italiene, a făcut studenţimei mult necaz. Din cauza aceasta studenţii universităţilor din Padua, Bologna şi Pavia au încetat ascultarea cursurilor sau cu cuvântul obicinuit: au declarat greva. In Padua a avut loc şi o ciocnire serioasă cu organele autorităţilor, în urma căreia un student a fost grav rănit.

Anarchist spaniol prins. In Algesiras, după cum se anunţă din Gibraltar a fost deţinut anarchistul Iose Amaor, care se pregătise tocmai să plece la Sevilla. Deoarece familia regală spaniolă petrece deasemenea în Sevilla, se crede că Amaor avea de scop să comită atentat contra familiei regale spaniole.

Turneul teatrului Urania. O secţie a teatrului ştienţific din Budapesta, *Urania*, înzestrat cu mijloace nouă şi-a început turneul prin oraşele mai mari din Ardeal. In săptămâna trecută ea a dat reprezentaţiuni reuşite în Csikszereda şi Gyergyószentmiklós, cari — după critica foilor locale — au fost primite cu plăcere de către public. In genere este lăudată această instituţiune împreunată cu foarte mari jertfe. Săptămâna aceasta teatrul va sosi în oraşul nostru, unde va aranja 2 representaţiuni în 6 şi 7 Febr. n. Bilete se pot deja cumpăra la librăria Herz, strada vămii Nr. 22.

Necrolog. *Paraschiva Lupan* în urma unei morţi repentine şi-a dat nobilul său suflet în mânile Creatorului, astăzi Marţi, în 22 Ianuarie st. v. (4 Februarie st. n.) 1908, la 2½ oare p. m. în etate de 18 ani. Rămăşiţele pământeşti ale scumpei decedate se vor ridica din casa părintească (Strada Fântânii roşi Nr. 2), Vineri în 25 Ianuarie st. v. (7 Februarie st. n.) a. c. la 2½ oare p. m., şi se vor depune spre vecinica odihnă în cimiteriul bisericei Sfintei Treimi de pe Tocile. Dormi în pace fiică neuitată! Braşov, în 23 Ianuarie 1908. Ioan şi Paraschiva Lupan, ca părinţi. Nicolae şi Maria, ca frate şi soră.

Numărul nostru jubilar.

Am fost anunţat la început, că în decursul lunei curente vom eda un număr festiv separat, prin care vom serba aniversarea de 70 de ani dela înfiinţarea „Gazetei Transilvaniei“.

Am primit în timpul acesta însă manuscrise atât de număroase şi mai sunt anunţaţi mulţi, cari doresc să contribue cu ceva la această ediţie jubilară a „Gazetei“, încât pentru a sastisface tuturor dorinţelor, *suntem necesitaţi să schimbăm planul primitiv de a scoate numărul jubilar în luna lui Ianuarie.*

Ne îndeamnă la aceasta o împrejurare încă şi mai remarcabilă.

De fapt „Gazeta Transilvaniei“ a încheiat ciclul al 70-lea, socotit după ani, la 31 Decemvrie 1907. Strict luat însă, calculând anii deplini, împlineşte 70 de ani numai la 12 Martie st. v. a. c., deoarece, după concesiunea dobândită, *numai în ziua de 12 Martie 1838 a apărut primul număr al „Gazetei de Transilvania«.*

Cel mai nimerit şi cel mai îndreptăţit termin pentru edarea numărului nostru jubilar este deci ziua de 12 Martie st. v. anul curent. De aceea ne-am hotărât a fixa definitiv terminul de *12 Martie v. 1908* pentru apariţiunea lui.

Sperăm firm, că cetitorii şi amicii foaiei noastre în faţa acestor explicări ne vor da dreptate şi vor încuviinţa hotărârea luată.

Vom împărţi toate aşa, ca să se poată începe cu tipărirea numărului jubilar încă înainte de 12 Martie v., pentru ca în ziua aceasta el să poată fi în mâna tuturor celor ce vor dori să-l aibă.

Manuscrise primim încă până *la finele lunei Ianuarie st. v.*

Incât pentru *abonamentele* la numărul jubilar putem garanta, că vom satisface numai pe acelea, cari ne vor sosi până inclusiv în *15 Februarie st. v.*

Abonamente la numărul jubilar:

In *Austro-Ungaria*, pentru abonaţii „Gazetei“ **50 bani**, pentru alţii **1 coroană.**

In *România şi străinătate*, pentru abonaţii „Gazetei“ **1 coroană**, pentru alţii **2 coroane.**

Redacţiunea.

Dela adunarea Casinei române.

(Discursul de deschidere al d-lui vice-preşed. Dr. Nic. Vercerdea).

— Fine —

Pentruca să arăt exactitatea şi obiectivitatea spuselor mele, mă provoc numai la cunoscutele mişcări sociale şi la sgomotoasele lupte electorale, cari s'au făcut respective s'au dat la începutul a. 1903, aici în casină, iar prin 1903 şi 1904, în marea parochie a sfântului Nicolae din Braşov-Scheiu.

Vă aduceţi bine aminte cum au decurs acele lupte şi patimile deslănţuite prin

---

— Nu-i insectă Andreino, e un şearpe. In câteva clipe eşti perdută, dacă nu-ţi...

— Durerea îi deschide ochii rănitei, sare în sus; prinde pe Ettore, care striveşte cu călcâiul o dihanie neagră ce şerpueşte pe scocul de marmură.

— Ai cobit rău, când ai vorbit de moarte, prietine; iată sfârşitul întâlnirii noastre,

Crezi, că mai vreau să trăesc aşa ciuntită?... Mâinile mele... mâinile mele frumoase!... gingăşia, o Ettore, frumuseţea!... Să spui lui Annibal, că l'am iubit cu adevărat!... Nefericitul!...

Durerea lui din urmă, va fi păcatul nostru!... Oh!... Gingăşia... O! frumuseţea!. Totuşi n'am fi putut rămânea nepătaţi, păcatul ni-ar fi nimicit visurile frumoase. Au sosit clipele sărutării din urmă... Mă lungesc pe scaunul acela... Incă două clipe — nu-i aşa?...

Mai avem timp... Vino lângă mine nu-ţi fie teamă...

Prinde-mă de mână!... Maică preacurată!... Mâna-i neagră!... Tot mai neagră!... Să mor urâtă!... Un stârv îngrozitor!... Negru... Nu mă atinge... Ettore... Rămas bun!...

— Şi pe când Ettore încremenit se apleca, să-o sărute pe fruntea lucitoare, Andreina îşi dete sufletul cu spaima grozăveniei o minută după clipa în care ea zărise şarpele.

Din franţuzeşte de rm'

ce acte și în ce forme s'au manifestat. Știți foarte bine că contrastele s'au pronunțat așa de tare și s'au ciocnit cu atâta vehemență încât casina noastră a aflat de bine prin comitetul său din 1903, și apoi prin adunarea sa generală din 1904, ca pe un fost membru al său și al comitetelor sale de pe vremuri să îl șteargă după toate formalitățile din lista membrilor săi și astfel să îl alunge din sânul său, iar în parochia din Brașov-Scheiu au obvenit și cazul regretabil ca oameni inteligenți să ajungă unii cu alții până la păruială în ușa bisericei și în fața poporului adunat și apoi de acolo la judecătoria corecțională.

Fără să mai insist asupra acestor lupte, cred că nu exagerez de fel când zic, că ele au făcut o dureroasă epocă în viața socială din Brașov, atât prin formele cât și prin efectele lor!

Cu privire la efectele acestor lupte observăm, că ele au dat directive și îndrumări de foarte mare valoare pentru desvoltarea și asanarea vieței sociale din Brașov, directive și îndrumări, cari se pot resuma și exprima după părerea mea așa: *Ideile conducătoare din viața publică socială să fie sincere și adevărate, iar faptele conducătorilor totdeauna cinstite!*

Incât este vorba de casina noastră, vă pot asigura, că dela începutul a. 1905 până azi casina a fost condusă, după cât au permis împrejurările date, numai după aceste directive, ceeace de altfel bine știți cu toții, pentrucă ați putut vedea, că regretatul Simeon Damian ca președinte, iar eu ca vicepreședinte, și sunt convins că împreună cu noi și comitetele din acești ani, numai pe aceasta bază am primit să stăm în fruntea casinei și s'o conducem. Tocmai așa s'a urmat și se urmează dela 1904 încoace și în amintitele parochii surori, după cât știu eu, și țin să spun, că sunt bine informat. Și în fine așa se urmează la aproape toate celelalte așezăminte culturale, sociale și economice românești, și prin acestea în aproape întreaga societate românească din Brașov.

Aflu de lipsă, ca să scot la iveală și să accentuez în deosebi acest rezultat al mișcărilor și luptelor sociale din 1903 și 1904, pentrucă, după cum înțeleg și judec eu fenomenele și legile sociale, acest rezultat este un însemnat succes moral, care a contribuit și contribue mult la lămurirea și desvoltarea în spre mai bine a vieții sociale românești din Brașov.

In conformitate cu acest rezultat țin să constatez, că după furtunoasele lupte din 1903, și mai ales dela 1905, încoace până azi, atât conducătorii cât și toți membrii casinei au aplicat și practicat numai directivele de mai sus, adecă casina a cerut și cere dela membrii săi numai atâta, ca pe teren public social *ideile lor să fie sincere și adevărate, iar faptele lor tot-deauna cinstite.*

Fiindcă a fost și mai este încă o samă de oameni, cari neflind bine informați nu au cunoștință de aceasta reală și pozitivă stare a lucrurilor, iar câțiva indivizi, cari o cunosc dar au motivele lor ca să o tragă la îndoială și să o combată: țin să fac câteva constatări și de înțeles negativ respective cu intențiune de a desavua pe cei 2—3 contrari ai casinei!

Anume țin să declar, că casina română din Brașov n'a fost în anii din urmă și nu este nici azi numai clubul unui partid sau al unui grup din societatea brașoveană: ci este și vrea să rămână centrul social pentru toți Românii din Brașov fără considerare la vederile și intențiunile de partid sau de confesionalism, existente ori numai închipuite ale unora sau ale altora!

Prin urmare în casina română pot și ar fi bine ca să se întâlnească toți frații români brașoveni, ale căror vederi și idei sociale sunt sincere și adevărate, iar faptele lor de pe teren social cinstite. Adevăratele idei sociale, inaltele sentimente naționale precum și nobilele fapte culturale, pe cari le aveau respective le-au făcut părinții, moșii și strămoșii lor îi îndatorează în mod tradițional pe toți brașovenii de azi la acest lucru, care este și trebue să fie considerat de altfel ca o datorință de onoare obligătoare pentru fie-care Român adevărat!

Pe această bază și din acestea considerațiuni apelez la toți acei frați români din Brașov, cari nu s'au înscris încă de membrii ai casinei noastre și îi invit cu sinceritate și dragoste frățească, ca să vină la casină și să nu se lase conduși de acei 2—3 indivizi, cari numai din propria lor vină nu pot veni la casină și nu pot fi membrii ei, pentrucă acești 2—3 oameni sunt dușmani pronunțați nu numai ai casinei noastre, ci, după cum au dovedit-o ei înșiși, chiar și în timpul din urmă, dușmani și ai altor așezăminte românești din Brașov. Este de bună samă un lucru foarte trist acest fapt, dar ținând sama că este vorba numai de vr'o 2—3 oameni cu idei și fapte neadmisibile în casină față de cel puțin 80—90 de membrii ai casinei, toți oameni cu idei adevărate și cu fapte cinstite și cunoscând bine adevărul că și în cel mai verde codru se află uscături, acel fapt nu ne poate și nu trebue să ne influințeze în împlinirea datorinței noastre sfinte și de onoare tradițională!

In credința, că am expus fidel situațiunea și am indicat la înțelesul tuturora ideile conducătoare: vă salut domnilor și declar adunarea generală deschisă.

Brașov, 2 Febr. (20 Ian.) 1908.

Dr. N. Vecerdea.

D. C. Ollănescu-Ascanio.

Un diplomat bun, un scriitor de mare talent s'a stins. Ollănescu-Ascanio, de pe la 1873 și până la moarte, a scris poezii, teatru, nuvele și a tradus minunat pe Horațiu. Opera lui de căpetenie însă și care i-a deschis porțile Academiei Române este: Teatrul la Romani.

Numele său a început a fi mai cunoscut după războiul nostru pentru independență. Aici, să-mi permită cititorul să fac o mică paranteză și să arăt ce-a motivat scrierea capo d'operei sale: Pe malul gârlei.

Răsboiul se sfârșise cu bine pentru armatele aliate Ruso-Române. Tratatul de pace dela San-Stefano se încheiase cât se poate de favorabil pentru Ruși și cât se poate de nedrept pentru noi, cari dedusem un ajutor prețios imperiului moscovit pe câmpiile Bulgariei.

Se cunoaște vestita telegramă a marelui duce Nicolae, după înfrângerea dela Plevna:

»Treceți Dunărea, sub orice condițiuni veți voi. Cauza creștinismului e pierdută... etc. etc.«

Se cunoaște de asemenea și recunoștința rusească:

Rusia își rezerva prin țara noastră, cât timp va ocupa Bulgaria, un drum de trecere al oștirilor sale.

Basarabia trecea înapoi la Rusia.

La protestările lui Ion C. Brătianu și M. Cogălniceanu, Rusia răspunde că:

Chiar dacă mai facem gălăgie pe tema asta, armata rusă va dezarma armata română și va ocupa România; la cari cuvinte regele Carol a răspuns baronului Stuart, reprezentantul Rusiei, că: M. S. Țarul Rusiei a avut prilej să admire dorobanțul român pe câmpiile Bulgariei și deci, poate fi sigur că el nu va putea fi așa de lesne dezarmat.

In această epocă critică, a compus Ollănescu-Ascanio piesa: *Pe malul Gârlei*, care a figurat pe afiș la cea dintâiu reprezentație, sub titlul: »*Lupul și Barza*«, fabulă politică într'un act.

Se vorbia pe atunci, că guvernulciare nu vroia să provoace prin nimic pe Rusia, dar care dedese ordine armatei ca să ocupe o linie strategică în țară, în vederea unui atac din partea Rușilor, — guvernul a cerut, ca să se schimbe titlul piesei, lucru ce Ollănescu a făcut cu plăcere mulțumindu-se că piesa se juca cu mare succes pe scena Teatrului Național și că toată lumea înțelegea aluzia lui subțire.

De multe ori entuziasmul spectatorilor mergea până la delir când vedea ingratitudinea omului scăpat de primejdie, de moarte, de către un suflet simplu, cinstit și bun de țăran.

Dacă s'ar fi întâmplat atunci o încăerare între Ruși și Români, apoi piesa *Pe malul Gârlei* ar fi fost ca o Marsilieză, care ar fi ridicat entuziasmul la culme și ar fi îmbărbătat strașnic la luptă.

E destul să dăm aci câteva versuri dela finele piesei:

Ionică (care reprezintă România)

Haide, dumă și mă bate,
Scrie-mi în fășii de sânge
Răsplătirea mea pe spate.

(către *Smărăndița*):

Sărut mâna cuconiță
Nici-odată n'oi uita
Mila ce-ai avut de mine.

(către *Beizadea* care reprezintă pe Rusia).

Iar cât despre dumneata,
Luminate, nu te teme,
O să vie în curând
Vremea, care-ai mai văzut'o,
Să te văd iar tremurând,
Și atuncea nu știu cine
Ți-o veni într'ajutor
Să te scape de peire!
A 'nșela este ușor,
Insă 'nșeli numai odată
Și-apoi cât trăești pe lume,
Nime nu-ți mai iesă 'n cale,
Când ți-o auzi de nume.
Despre mine, nu am grije
Te-ai purtat cum se cuvine,
Și doresc așa să pață
Cei ce s'or purta ca mine! —
De voi, răufăți streine,
Venetici asupritori,
A avut Românul parte
Vai de el, de multe-ori;
Insă tot-d'auna singur
S'a luptat și-a isbutit,
După cum spuneau bătrânii,
Și din țară v'au gonit.
O să vie iarăși vremea,
Pân'atunci, scrie-mi pe spate
Răsplătirea-ți omenoasă,
In fășii lungi, sângerate!
Insă dac'aș ști că-mi zmulge
Sluga-ți inima din mine,
Ca să fiu scutit de caznă
Nu m'aș mai ruga la tine!
. . . .

Stoica (a parte)

Pofta mea
Ar fi să încep d'acuma
Lucrul cum s'a poruncit!

Ionică (a parte)

Vai de omul care este
De prieteni răstignit!
. . . .

Beizade (plecând din pragul ușei către Ionică)

Ascultă,
'Mi-este milă și de tine —
Ca să nu fac vorbă multă,
Două-zeci și cinci de bice
Să-ți dea totuș. Dăruesc,
Pân' la 50 ce rămâne. (ese)

Stoica (mângâindu-și biciul)

Cât de bine am să-l slujesc.

Ionică

Vino și-ți fă datoria.

Stoica

Eu sunt gata când poftești.

Ionică

Pe cine nu-l lași să moară,
Nu te lasă să trăești!

»V. Naț.« *D. Teleor.*

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 4 Februarie. Comisia delegațiunei austriace pentru afacerile externe s'a exprimat revolta față de atentatul din Lisabona, rugând pe ministrul de externe să transmită prin ambasadorul portugez condolențele ei, familiei regale.

Viena 5 Febr. Se anunță din Lisabona, că *fostul dictator Franco a dispărut, plecând în străinătate. In momentul acesta el a trecut frontiera.* Acesta a fost singurul mijloc de a scăpa cu viață.

Viena, 5 Februarie. Ziarului „N. Fr. Presse“ i se comunică din Berlin că în cercurile politice de acolo nu se crede în probabilitatea unei *intervenții a Angliei în Portugalia.* Intreaga acțiune a Angliei în actualele împrejurări nu s'ar mărgini decât la exercitarea unei presiuni morale asupra cercurilor conducătoare portugheze pentru menținerea și întărirea monarchiei.

Madrid, 5 Februarie. Din Lisabona se telegrafiază, că între dictatorul *Franco și regina Amalia* a avut loc o scenă foarte violentă. Franco intrând în camera, în care se află cadavrul regelui și acela al prințului moștenitor, fu întimpinat de regina cu cuvintele: „*Aceasta este opera d-tale, Franco!*“ După aceasta regina se îndepărtă fără a-i mai adresa vre-un cuvânt.

Madrid, 4 Februarie. Ministrul Franco a fost concediat, să zice că numai după o vehementă discuție dintre regina și fiul ei regele, iar fi succes reginei să-l convingă pe Manuel II să-l concedieze pe Franco. S'a format un ministeriu de concentrațiune. Iată lista definitivă: Ferreira Amaral ministru-președinte și de interne, Moreaira, culte și instrucțiune; Camos, justiție; Castilko, marină; Numez Mathias, războiu, Venceslav Lima, externe. Ferreira e admiral și a mai fost ministru.

Madrid 5 Febr. Aci se dă ca sigură știrea că *asasinii au avut complici între polițiști.*

Madrid 5 Febr. Agenția telegrafică de aci anunță că *pe străzile Lisabonei împușcăturile continuă. Se fac număroase arestări.*

Madrid. 5 Febr. Știri sosite din Lissabona anunță, că pe stradele orașului să continuă conflictele auzindu-se continue pușcături. Multe familii portugeze fug, trecând granița spaniolă. E sigur, că în atentat sunt implicați și multe persoane politice. Să crede, că atentatorii au stat în solda politicianilor, ceeace se confirmă și prin faptul, că s'a aflat la ei aur în suma de 2000 coroane. In atentat par a fi complicați și mai mulți polițiști, altfel nu să poate explica cum de atentatorii au ajuns așa repede la trăsura regală, au fost arestați mai mulți polițiști, cari se aflau pe locul unde s'a săvârșit atentatul. Cenzura lucrează cu toate forțele.

Paris, 4 Februarie. Jurnalului „Matin“ i să comunică din Roma, că Italia va trimite mai multe corăbii de răsboiu. Flota va porni numai în cazul, că agravându-se situația regina Pia Maria va fi necesitată să părăsească Portugalia.

Paris 5 Febr. Telegrame din Lisabona anunță că *mulți din cei arestați sunt împușcați prin cazărmi*, „Le Matin“ anunță că *în cazarma gardei municipale au fost împușcate opt persoane.* Asupra numelui lor se păstrează cel mai mare secret.

Petersburg 5 Febr. *Tribunalul militar a pronunțat azi sentința în procesul capitulărei Port-Arturului. Generalii Stoessel, Fock și Reuss au fost condamnați la moarte.*

Bibliografie.

A apărut »*Legenda Funigeilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. *Iosif* și D. *Anghel.* Prețul 1 Leu.

T. Lugojanu: „De ducă“, cor bărbătesc pe motiv poporal. Prețul 1 cor plus 5 bani porto.

I. Vidu: „Coasa“, melodie poporală Prețul 60 bani, plus 5 bani porto.

Ioan Adam: „Năzuințe“ povestiri și „Pe lângă vatră“, piilde și glume țărănești Ambele à 1.50 cor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Responzabil pentru Redacțiune: I. Lupan.

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI.

ACTIV — Bilanţul General încheiat la 31 Decemvrie 1907 — PASIV

ACTIV

Casa — Monedă metalică — Aur . . 96.222.822,90				
Casa — Monedă metalică — Argint . 971.673,81				
Casa — Monedă metalică — Trate aur 39.384 680,61	136.579.177	32		
Casa — Bilete de Bancă	59.917.200	—	196.496.377	32
Efecte predate Casei spre încasare	—	—	2.690.155	40
Portofoliul român şi străin Centrala	42.990.335	37		
„ „ Sucursale şi Agenţii	19.153.698	48	62.144.033	85
Efecte publice	—	—	11.999.924	—
„ fond de reservă statutar	—	—	15.638.508	06
„ „ amortis. imobil. mobilier şi maşini	—	—	3.243.121	58
Cupoane	—	—	203.501	72
Imprumuturi pe efecte publice — Centrala	4.000.400	—		
Imprumuturi pe efecte publice — Sucursale şi Agenţii	5.152.500	—	9.152.900	—
Imprumuturi pe efecte publice în Ct. Ct. Centrala, Sucursale şi Agenţii	—	—	17.854.188	46
Imobile	—	—	5 928.854	47
Mobilier şi maşini de imprimerie	—	—	640 845	59
Dobânzi datorate la împrumuturi pe efecte publice	—	—	635.184	69
Depozite libere	—	—	105.111.124	—
Diverşi — Compt curent	73.824.387	93		
Diverşi — „ de valori	19.354.209	31	93.178.597	24
	—	—	524.917.316	38

p. Guvernator, **TH. STEFĂNESCU.**

PASIV

Capital	—	—	12.000.000	—
Fond de reservă	—	—	24.574.391	36
„ „ amortis. imobil, mobilier şi maşini	—	—	3.603.940	06
Bilete emise de Bancă	—	—	330.922.960	—
Bonuri de Casă	—	—	3.191.488	—
Reescomptul semestrului viitor	—	—	291 947	30
Deposite de retras	—	—	105.111.124	—
Compturi corente	—	—	45.221.465	66
Profit şi perdere	—	—	—	—
	—	—	524.917.316	38

p. Director delegat la serv. Compt. **N. VIŞINEANU.**

DEBIT — Profit şi Perdere încheiat la 31 Decemvrie 1907 — CREDIT

DEBIT

Salariile personalului de Administraţie	530.824	03		
„ „ de imprimerie	34.175	—		
Cheltueli de administr., im- (Centrala . 374.366 28) posite către Stat şi dif. taxe (Sucur. şi Ag. 92.180.23)	466.546	51		
Cheltueli de imprimerie	3 172	11		
Fondul amortisărei imobilelor	45.000	—		
„ „ mobilierului şi maşin. de imprim.	12 000	—		
Luminat şi încălḑit	27.317	11		
Drepturi de presenţă	23.350	—		
Material pentru fabricarea biletelor (usat)	81.224	63		
Efecte în suferinţă: Sucursale şi Agenţii	27.803	10	1.251.412	49
Beneficiu net lei 6.544.848.65, aparţinând:	—	—		
Fond de reservă: Partea rezervei de 20% din beneficiu	1.164 969	73		
Minist. de Finance: Partea statului din beneficiu	931.975	78		
Tantiemelee consil. de administr. şi de censori	326.191	52		
Casei de pensii şi ajutor a funcţionarilor băncei	46.598	78		
Div. pe 1907 (I. Divid. de lei 50.— de acţ. lei 1.200.000 (II. „ „ „ 119 75 „ „ „ 2.874.000	4.074.000	—	6.543.735	81
Dividend integral lei 169.75 de acţiune				
De reportat pentru anul viitor	—	—	1.112	84
			7.796.261	14

p. Guvernator, *Th. Stefănescu.*

CREDIT

Soldul semestrului I	—	—	2.077.070	31
Dobânzi şi beneficii diverse	2.821.951	04		
Trate şi remize şi diverse operaţiuni cu străinătatea	2.608.148	04		
Venitul efectelor publice	289.091	75	5.719.190	83
	—	—	7.796.261	14

p. Director delegat la serv. contabilităţei, *N. Vişineanu.*